

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM
OCENIANIA Z MATEMATYKI
W KLASACH IV, V, VI, VII, VIII
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
NR 3 W PRASZCE
ROK SZKOLNY 2023/2024**

Przedmiotowy System Oceniania z matematyki jest zgodny z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych oraz rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 19 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i sposób oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach publicznych dla dzieci i młodzieży oraz słuchaczy w szkołach publicznych dla dorosłych, branżowych szkołach II stopnia i szkołach policealnych, o których mowa w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 oraz z 2022 r. poz. 655, 1079, 1116, 1383, 1700 i 1730) oraz Statutem Szkoły. Przedmiotowy System Oceniania (PSO) jest zgodny ze Szkolnym Systemem Oceniania (SSO) w Szkole Podstawowej nr 3 w Praszce.

I. USTALENIA OGÓLNE

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
2. Ocenianiu podlegają wszystkie wymienione formy aktywności ucznia.
3. Każdy uczeń powinien otrzymać w ciągu semestru minimum 8 ocen (częstkowych).
4. Prace klasowe, kartkówki i odpowiedzi ustne są obowiązkowe.
5. Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową z przyczyn losowych, to powinien napisać ją w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły.
6. Jeżeli uczeń opuścił kartkówkę z przyczyn losowych, to powinien napisać ją w ciągu tygodni a od dnia powrotu do szkoły.
7. Obszary oceniania:
 - odpowiedzi ustne
 - prace klasowe
 - testy
 - kartkówki (trzy ostatnie lekcje)
 - praca na lekcji (aktywność)
 - praca w grupach
 - aktywność matematyczna (poza lekcjami matematyki, udział w konkursach matematycznych)

8. Kryteria oceny sprawdzianów:

ndst poniżej 31%

dop 31% - 49%

dst 50% - 74%

db 75% - 89%

bdb 90% - 99%

cel ponad 99% (zadanie dodatkowe na ocenę celującą)

9. Uczeń może poprawić ocenę z pracy klasowej w ciągu dwóch tygodni od dnia oddania sprawdzianu. Przy poprawianiu prac klasowych i pisaniu w drugim terminie kryteria ocen nie zmieniają się, a otrzymana ocena jest wpisywana do dziennika.
10. Uczeń może poprawić tylko jedną ocenę pozytywną (dop, dost, db, bdb) z pracy klasowej (sprawdzianu) w półroczu. Jeśli z tego prawa nie skorzysta w wyznaczonym terminie traci do niej prawo.
11. Uczniowie nie obecni na kartkówkach piszą je w ciągu jednego tygodnia. Uczeń może poprawić ocenę z kartkówki w ciągu jednego tygodnia od dnia oddania kartkówki. Przy poprawianiu kartkówki i pisaniu w drugim terminie kryteria ocen nie zmieniają się, a otrzymana ocena jest wpisywana do dziennika.
12. Uczeń może poprawić tylko jedną ocenę pozytywną (dop, dost, db, bdb) z kartkówki w półroczu. Jeśli z tego prawa nie skorzysta w wyznaczonym terminie traci do niej prawo.
13. Pracy klasowej w danym dniu nie pisze uczeń, który przyszedł do szkoły po minimum tygodniowej usprawiedliwionej nieobecności.
14. Dokładnie sprawdzone prace pisemne uczeń powinien otrzymać do wglądu w okresie dwóch tygodni od daty pisania danej pracy.
15. Prace klasowe obejmujące szerszy zakres materiału nauczania winny być zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem.
16. Uczeń ma prawo trzy razy w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to prac klasowych), które obejmuje np.: brak zeszytu, zeszytu ćwiczeń lub przyrządów geometrycznych, co jest zaznaczone w dzienniku znakiem „np.”.
17. Uczniowie najbardziej aktywni na lekcji zostają nagrodzeni znakiem „+”. Po zebraniu pięciu „+” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, czterech „+”- dobrą, trzech „+”- dostateczną, dwóch „+”- dopuszczającą.

II. WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE ETAPY

Wymagania na poszczególne oceny dołączone są do PSO z matematyki oddzielnie dla klasy IV, V, VI, VII, VIII szkoły podstawowej Zał. 1.

III. KLASOWY SYSTEM OCENIANIA

Obszary oceniania	co najmniej w semestrze
1. odpowiedzi ustne	1
2. prace klasowe (45 minut)	3
3. kartkówki	2
4. aktywność na lekcji	2
5. praca w grupach	według potrzeb
6. aktywność matematyczna	indywidualnie

IV. WAGA OCEN

Każdej ocenie częściowej przyporządkowuje się wagę.

Waga 4 – sprawdziany, prace klasowe, konkursy na szczeblu krajowym, wojewódzkim, konkursy kuratorskie – laureat, finalista, wyróżnienie do 10 miejsca. Wpis w kolorze czerwonym.

Waga 3 – konkursy na szczeblu powiatowym, międzyszkolne – laureat, finalista, wyróżnienie do 10 miejsca. Wpis w kolorze zielonym.

Waga 2 – kartkówki, odpowiedzi ustne, prace grupowe, projekty, konkursy szkolne – laureat, finalista, wyróżnienie. Wpis w kolorze niebieskim.

Waga 1 – aktywność, udział w konkursie. Wpis w kolorze czarnym.

V. INFORMACJA ZWROTNA

1. Nauczyciel przekazuje uczniowi komentarze do każdej wystawionej oceny.
2. Uczeń ma możliwość otrzymania dodatkowych wyjaśnień i uzasadnień do wystawionej oceny.
3. Nauczyciel pomaga w samodzielnym planowaniu rozwoju ucznia i motywuje do dalszej pracy.
4. Nauczyciel przekazuje rodzicom podczas wywiadówek i indywidualnych spotkań informacje o aktualnym stanie rozwoju i postępów ucznia w nauce.
5. Informuje rodziców o trudnościach i uzdolnieniach ucznia.
6. Przekazuje wskazówki do pracy z uczniem.

Wymagania edukacyjne

Ocenę **celującą** – otrzymuje uczeń, który:

- Posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania
- Potrafi operować pojęciami matematycznymi wykraczającymi poza zakres programu
- Potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych)
- Operuje twierdzeniami i je dowodzi
- Potrafi oryginalnie, nieszablonowo rozwiązywać zadania nie tylko z obowiązującego programu
- Stosuje algorytmy w zadaniach nietypowych
- Osiąga sukcesy w konkursach pozaszkolnych
- Wzorowo i aktywnie pracuje

Ocenę **bardzo dobrą** – otrzymuje uczeń, który:

- W pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności programowe
- Umie klasyfikować pojęcia (definicje i twierdzenia)
- Uzasadnia twierdzenia w nieskomplikowanych przypadkach
- Stosuje uogólnienia i analogie do formułowanych hipotez
- Umie analizować i doskonalić swoje rozwiązania
- Stosuje algorytmy w nieszablonowych rozwiązaniach, uogólnia przypadki
- Wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy
- Systematycznie i aktywnie pracuje na lekcji i w domu

Ocenę **dobrą** – otrzymuje uczeń, który:

- Opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem
- Potrafi formułować twierdzenia proste i odwrotne, definicje i zapisuje je
- Potrafi przeprowadzić proste wnioskowania
- Analizuje treść zadania, układa plan rozwiązania i samodzielnie rozwiązuje typowe zadania
- Potrafi sprawdzić wyniki po ich otrzymaniu i zastosowaniu w zadaniu, posiada sprawność rachunkową

- Przygotowuje się do zajęć i pracuje podczas lekcji
- Wykazuje aktywność na lekcji

Ocenę **dostateczną** – otrzymuje uczeń, który:

- Opanował w podstawowym zakresie wiadomości
- Potrafi odczytać definicje zapisane za pomocą symboli matematycznych
- Potrafi stosować twierdzenia w typowych zadaniach (przykładach)
- Potrafi podać przykład potwierdzający prawdziwość twierdzenia
- Potrafi naśladować podane rozwiązania w analogicznych przykładach
- Wykonuje proste rysunki i dokładne oznaczenia
- Przygotowuje się do zajęć i pracuje podczas lekcji
- Sporadycznie jest aktywny na lekcji

Ocenę **dopuszczającą** – otrzymuje uczeń, który:

- Ma braki w opanowaniu podstawowych wiadomości i umiejętności określonych zakresem materiału
- Potrafi podać przykłady podstawowych pojęć matematycznych, zna ich nazwy
- Zna symbole matematyczne
- Potrafi wskazać dane i szukane w zadaniu
- Wykonuje rysunki do zadań z oznaczeniami
- Odczytuje dane z prostych rysunków, diagramów i tabel
- Wykonuje proste zadania z pomocą nauczyciela
- Uzupełnia zaległości, korzysta z oferowanych form pomocy np. na zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych

Ocenę **niedostateczną** – otrzymuje uczeń, który:

- Wykazuje brak przygotowania i pracy na lekcji
- Nie potrafi wykonać najprostszych zadań nawet z pomocą nauczyciela
- Nie opanował podstawowych ważnych wiadomości i umiejętności na poziomie wymagań koniecznych
- Nie wykazuje chęci poprawy i nie korzysta z proponowanych form pomocy
- Nie uczęszcza na dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze.

DOSTOSOWANIE PSO Z MATEMATYKI DO MOŻLIWOŚCI UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI WYMAGANIAMI EDUKACYJNYMI

1. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego lub specjalnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
1. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
1. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcje zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

1. Dostosowania szczegółowe:

uczniowie z specyficznymi trudnościami w uczeniu się, w tym z dysleksją, dysgrafią, dysortografią:

- dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, nie treści
- Ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się obowiązują na lekcjach matematyki wymagania i kryteria ocen określone w wymaganiach edukacyjnych dla wszystkich uczniów, z pewnymi wyjątkami. Od ucznia wymaga się podstawowych umiejętności i wiadomości, o których mowa w podstawie programowej.
- posadzenie dziecka blisko nauczyciela, dzięki czemu zwiększy się jego koncentracja uwagi, wzrośnie bezpośrednia kontrola nauczyciela, bliskość tablicy pozwoli zmniejszyć ilość błędów przy przepisywaniu,
 - podawanie poleceń w prostszej formie,
 - pomaganie w rozwiązywaniu zdań tekstowych poprzez zadawanie naprowadzających pytań,
 - unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć, częste odwoływanie się do konkretnego przykładu, np. graficzne przedstawianie treści zadań,

- unikanie pytań problemowych, przekrojowych,
- odrębne instruowanie dziecka,
- w ocenie pracy ucznia uwzględnianie poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego,
- poprawianie ocen z prac pisemnych w dowolnej formie (ustnej lub pisemnej) na dodatkowych zajęciach
- odpytywanie po uprzedzeniu kiedy i z czego dokładnie uczeń będzie pytany,
- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytanie,
- pomoc podczas wypowiedzi ustnych w doborze słownictwa, naprowadzanie poprzez pytania pomocnicze (np. graficzne przedstawianie treści zadań),
- korzystanie z modeli brył geometrycznych podczas odpowiedzi, kartkówek, sprawdzianów,
- wydłużanie czasu na odpowiedź i prace pisemne, jeżeli to niemożliwe, to ograniczenie liczby zadań w pracy klasowej,
- zwrócenie uwagi na graficzne rozplanowanie sprawdzianów – pod treścią zadania powinno być wolne miejsce na rozwiązanie
- tam, gdzie jest taka możliwość, pozwolić na korzystanie z gotowych wzorów, tablic itp
- rozłożenie w czasie nauki definicji, reguł, twierdzeń,

uczniowie z obniżonym potencjałem intelektualnym:

- dostosowanie wymagań w zakresie formy i treści
- obowiązują wymagania jak dla uczniów bez deficytów, za wyjątkiem oceny dopuszczającej, którą uczeń uzyskuje po otrzymaniu 20% punktów możliwych do uzyskania,
- uczeń ma prawo poprawiać sprawdzian w formie dla siebie najkorzystniejszej (ustnej lub pisemnej),
- podawanie poleceń w prostszej formie,

- częste odwoływanie się do konkretnego przykładu,
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych,
- odrębne instruowanie dzieci.

uczniowie z orzeczoną upośledzeniem lekkim:

- dostosowanie wymagań w zakresie formy i treści

Uczniów z upośledzeniem lekkim obowiązuje taka sama podstawa programowa jak uczniów bez deficytów.

- na stopień bardzo dobry muszą opanować wiadomości i umiejętności określone jako podstawowe (czyli na stopień dostateczny dla ucznia bez deficytów),
- na stopień dobry wiadomości i umiejętności określone jako konieczne (czyli na ocenę dopuszczającą dla ucznia bez deficytów),
- na stopień dostateczny ponad połowę wiadomości i umiejętności koniecznych,
- na stopień dopuszczający połowę wiadomości i umiejętności koniecznych,
- uczniowie, którzy nie spełniają tych wymagań, unikają nauki, nie wykazują chęci współpracy z nauczycielem, nie przyjmują pomocy otrzymują stopień niedostateczny.

uczniowie słabosłyszący:

- w klasie siedzą w pierwszych lub drugich ławkach,
- nauczyciel przypomina uczniowi o noszeniu aparatu słuchowego,
- nauczyciel sprawdza czy uczeń zrozumiał polecenie,
- nauczyciel przekazując informacje, staje przodem do ucznia,
- nauczyciel dokładnie i głośno wymawia nowe pojęcia i objaśnia je, sprawdza czy uczeń zapisał zadanie domowe, informacje o kartkówkach i pracach klasowych,
- jeżeli wymaga tego sytuacja, uczeń może mieć inny test, w którym przeważają zadania z krótkimi poleceniami.

uczniowie z trudnościami w nauce:

- wymagania jak dla uczniów bez dysfunkcji, ale posadzenie ucznia blisko nauczyciela, kontrola pracy na lekcjach,

- pilnowanie odrabiania zadań domowych,
- wdrażanie do regularnego uczenia się,
- kontrolowanie obecności na lekcjach.